

NIIP – Kommune Kujallermi suliniutit sellersaat

Suliniutit sellersaat: Kalaallit nerisassiaataannik atuinerulernissaq

Suliniutip siunertaa:

Kujataani pisortat suliffeqarfiini kalaallit nerisassiaataannik atuinerulernissaq

Ulluinnarni atuisartut kalaallit nerisassiaataannik atuinerulernissaat

Kalaallit nerisassiaataannik atuinerulerneq peqqinnissamut inuiaqatigiillu aningaasarsiornerannut pitsaasuuneranik sianissuseqarnerulersitsineq, nioqutissanik eqqussuinnermut annikillisaataassamat, aamma taamaalilluni suliffeqarnerulersitsinissamut sunniuteqassammat

Kalaallit nerisassiaataannik atuinissamut akimmiffiit piaarneqarnissaat

Tunuliaquttat:

Nunatsinni pisortat suliffeqarfiisa nerisassanik eqqussukkanik pisiniartarnerminni ukiumut atortarpaat 250 mio. koruunit sinnerlugit.

Kalaallit nerisassiaataannik atuinerulernerup taamaalilluni eqqussukkat annertuumik annikillisisavaat aamma suliffissaqartitsinerulissaaq inuiaqatigiinnut tamanut iluaqutaasumik.

Najukkani qitiusumilu politikerit kissaatigisorujussuuvaaq nerisaqarnermut politikkiliornissaq, tamatumani qitiutinneqassalluni pisortat suliffeqarfiini kalaallit nerisassiaataannik atuinerulernissaq, tunisassiortut tunisaqarnissaminut periarfissaat qulakkeerniarlugit aamma ineriartortitsinissaq qulakkeerniarlugu.

Kujataa nerisassanut tamanut tunngatillugu nukittuujuvoq, taamaattumik kalaallit nerisassiaataannik pitsaasunik, soorlu aalisakkanik, arfernik, puisinik, savaaqqanik, nunalerinermik tunisassianik il.il. pissarsisinnaaneq ajornanngitsuvoq.

Arlalinnilli unikkaartuaqarpoq, kalaallit nerisassiaataannik atortitsinngitsunik, naak taakku pitsaassusiinik pissutissaqarluaraluartoq. Kalaallit nerisassiaataannik atuinnginnermut pissutiginiarneqartarput soorlu makku: ”Akisuallaarput” – ”Meeqqat inuusuttuaqqallu kalaallit nerisassiaataannik nererusunngillat” – ”nerisassiasat pissarsiariuminaatsuupput” il.il.

Kalaallit nerisassiaataannik atuinerulersitsiniarluni akimmiffiusinnaasullu qulaajarniarlugit Inuusutissarsiornermut suliffeqarnermullu ingerlatsivik pisortat suliffeqarfiinni pisortanik aamma Narsami pisortat suliffeqarfiini igasunik ataatsimeeqateqarsimavoq.

Aamma ataatsimeqataapput aalisartut piniartullu peqatigiiffiat Kalaallimineerniarfillu.

Siunertarineqarpoq pisortat suliffeqarfiat arlallilluunniit qinnuigineqassasut misiligutaasumik suliniummut peqataalernissaat. Soqutiginninnerli annertoqaaq aamma tamarmik peqataarusupput.

Pisortat suliffeqarfiisa kalaallit nerisassiaataannik atuinerulernissamut akimmiffiit makku nalunaarutigaaq:

- Pikkorissartarnerit amigaataasut, qangarsuarli igaffimmiutut ilinniagarsimanermit,
- Nerisarnermut ileqqut aamma nerisarnermut kulturi allanngorsimapput,

- Nerisassiassanik atuinissamut isumassarsiorfeqannginneq, minnerunngitsumik inuusuttunut tunngatillugu,
- Attaveqarfeqalerusunneq, isumassarsiorfiusinnaasumik
- Kalaallimineerniarfillu kiisalu kalaallit nerisassiassaataannik tuniniaasartullu oqaloqatigiit-tannginnerat.

Pilersaarut pingasunik pingaarnerusunik suliniuteqarfiuvoq:

1. Pisortat suliffeqarfiini kalaallit nerisassiassaataannik atuinernulernissaq
2. Atuisartut kalaallit nerisassiassaataannik atuinernulernissaat
3. tuniniaasartut tuniniaanissaannik qulakkeerinninnissaq naleqarnerulersitsinissarluk

Pilersaarummi suliassat:

Pingaarnerusumik suliniut 1: Pisortat suliffeqarfiini kalaallit nerisassiassaataannik atuinernulernissaq

Fase 1: Nanortalimmi Qaqortumilusuliffeqarfiit ataatsimeeqatigineqassapput, tamatumani suliffeqarfiit pilersaarummik saqqummiussivigineqassapput.

Fase 2: Kalaallit nerisassiassaataannik atuinissamik igasut pikkorissartinneqassapput. Pikkorissarnermi ilaatinneqassapput qaammatikkaartumik nerisassanut pilersaarutit, nerisassat akii-nik naatsorsuineq attaveqarfissanillu pilersitsineq.

Fase 3: Suliffeqarfiit kalaallit nerisassiassaataannik atuinernulernissaanik piviusunngortitsinissamik suliaq ingerlateqqinneqassaaq aamma qaammatikkaartumik pilersaarusiortoqassaaq. Taakku sania-tigut sulissutigineqassaaq suliffeqarfiit ataasiakkaat kalaallit nerisassiassaataannik atuinissaannut anguniakkat piviusut.

Fase 4: Piffissami pilersaaruteqarfiusumi igasut pingasoriartumik ataatsimeeqatigiissinneqartassap-put imminnut isumassioqatigiinnermik, misilittakkanik katersinertalimmik aamma kalaallit nerisas-siassaataannik atuinissamut akimmiffiusinnaasut suussusersineqassapput.

Fase 5: Kommuni suliffeqarfinniit misilittakkat tunngavigalugit taakkulu suleqatigalugit nerisaqar-nermut politikkiliussaaq.

Kommuni pilersaarummi soqutigisallit peqatigalugit iliuusissamik pilersaarusiussaaq akimmiffiu-sinnaasut qaangernissaannut ikiuutaasinnaasumik.

Nassuiaat: Suliffeqarfiit nammineq aalajangissavaat pilersaarummut peqataaniarnerlutik.

Suliffeqarfiit peqataasut neqeroorfigineqassapput sap. akunneranik sivirususilimmik piginnaann-gorsarnissamik pikkorissarnissamut kiisalu piffissami pilersaaruteqarfiusumi nal. akunnerinik 20-nik neqeroorfigineqassapput qaammammut pilersaarusiornissamut aamma ilisimasanik agguateqa-tigiittarnissamut nerisassiornermi najoqqutassianik nassiuussisassapput.

Pingaarnerusumik suliniut 2: Atuisartut kallaallit nerisassiassaataannik atuinerulernissaat

Pingaarnerusumik suliniummi tamatumani suliassaassapput paasissutissiisarneq aamma ussassaari-neq atuisartunut sammititat assersuutigalugulu makkuusinnaapput:

- Aaqqissuussinerit: Suliaqarnerit, soorlu neqilerinermik ilinniartut mamartulianik pisiniarfin-ni akiginiaasut
- Nittartakkap Mamartut nutarterneqarnera, tassani kalaallit nerisassaataat ilisaritinneqassap-put aamma nerisassiornermi najoqqutassat isumassarsiorfiusinnaapput, kalaallit nerisassias-saataat allatut ittut, qaammammi iganermut najoqqutassaq
- TV-kkut ussassaarineq kalaallit nerisassiassaataannik atuinnissamut kaammattuineq
- Meeqqat inuusuttullu sammisaqartinneqarneri, qulequtsikkamik kalaallit nerisassiassaataan-nik nerisassat ”nutaat pissanganartullu”.

Pingaarnerusumik suliniut 3: Tuniniaasartut tuniniaanissaannik qulakkeerinninnissaq nale-qarnerulersitsinissarlu

Unamminartut atuisartuni naapikkajuttakkagut tassaapput kalaallit nerisassiassaataannik pissarsinis-sap qulakkeersimaneqarsinnaannginnera.

Illuatungaani tuniniaasartut tikkuarpaat, akinik aalajangersuisarnerup, tuniniaanissap aamma naammattumik toqqorsiveqarnissap qularnaateqarsinnaaneri. Pissutsit tamakku ajornakusoorntip-paat annikitsunik tuniniaasartut pisariaqartumik aningaasaliisinnaasarnissaat aamma poortuisarner-mut, tuniniaanermut il.il. tunngatillugu piviusumik ingerlatsisoqalernissaa.

Suliassat:

Tuniniaasartunut apeqqutinut immersuiffissiaq, aamma suliffeqarfiit qulaajassavaat suna pisariaqar-nersoq nammineq pilersornerulernissamut, kalaallit nerisassiassaataannik atuinerulernissamut aam-ma tuniniaasartut annertusarneqarnissaat.

Iliuusissatut pilersaarummi angusat siunnersuutillu tuniniaasartut, suliffeqarfiit, atuisartut, pisortat suliffeqarfiisa aallartitaasa aamma Inuussutissarsiornermut ataatsimiititaliap isumaasioqatigiinne-ranni saqqummiunneqassapput.

Aallaffissornikkut aqutsisoqatigiit

Pilersaarut allaffissornikkut aqutsisoqatigiinnit ingerlanneqassaaq ukuusunik:

Grethe H. Nielsen, inuussutissarsiornermut suliffeqarnermullu pisortaq

Hentzar Petersen, nunaqarfinnut siunnersorti

Sofia Olesen, inuussutissarsiornermut siunnersorti.

Pilersaarummi malinnaatitat:

Taakku saniatigut malinnaatitanik pilersitsisoqarsinnaavoq pisariaqartitsisoqartillugu, peqataassap-put soqutigisaqatigiit, soorlu pisortat suliffeqarfii, tuniniaasartut, aalisartut piniartullu peqatigiif-fiat, niuertarfiit il.il.

Pilersaarutip toqqaannartumik attaveqarfigaa Kommune Kujallermi Inuussutissarsiornermut suliffe-qarnermullu ataatsimiititaliaq